De praedicationibus ad D. Ob. Gipfan.

Principio tuam probo sententiam de distributione illa bimembri praedicationum in homonyma et synonyma prorsus manca et inepta. Excludit enim paronyma praedicationum, quae ἴδιον καθ' αὑτὸ subiecto tribuuntur, scriptis omnibus familiarem, ac omnino vernaculam. Excludit et illas praedicationes, in quibus accidens commune de subiecto effertur, quae et ambiguitate carent plerumque omnes, nec ad essentiam et naturam rei declarandam faciunt, ideoque nec sub homonyma, nec sub synonyma comprehendi possunt. Deinde non minus imperite synonyma sola regularia et propria a nescio quibus Logicis iudicantur. Nam et paronyma regularibus et propriis inter annumerantur, ut recte obiicis. Testis est Aristoteles 1 post. 18. ubi has praedicationes, Lignum est album, Lignum est magnum, Homo ambulat, Homo est musicus, pro naturalibus et ἁπλῶς praedicationibus agnoscit.

Altera divisio τῆς κατὰ φύσιν κατηγορίας in ἁπλῶς, quae essentialis seu synonyma: et accidentalem, quae et paronyma intelligi queat, a veritate declarationis longe, si non re, verbis saltem recedere videtur. Aristoteles enim omne praedicationis genus in ἁπλῶς et κατὰ συμβεβηκός partitur 1 post. 18. ἁπλῶς vocat propriam et naturalem; κατὰ συμβεβηκός vero τὴν παρὰ φύσιν et impropriam praedicationem. Prius membrum recte in essentiale et accidentale tribuitur, si accidentale intelligamus, quando vel ἴδιον καθ' αὑτὸ vel accidens commune de subiecto praedicatur.

Essentiale appello, cuius praedicatum vel ὅπερ ἐκεῖνο i. totam naturam, vel ὅπερ ἐκεῖνό τι seu partem subiecti explicat: vel ut logice planius, in qua vel tota definitio definito attribuitur; aut genus vel differentia speciei. Κατὰ συμβεβηκός apud Aristotelem complectitur praedicationem παρὰ φύσιν, quum accidens subiicitur substantiae (quod ipsi natura repugnat. Essentia enim est fundamentum accidentis, ideoque subsistere, non autem in subiecto accidentis inhaerere) et praedicationem κατὰ συμβεβηκός in speciei sic

Imo et quod ἴδιον καθ' αὑτό dr. est essentialis, non ut essentia sed ut consequentia sequens necessario.

interpretib. Aretis dictam, in qua accidens de accidente, quod in abstracto nō tribui pt, v.g. albū de musico dr. Accidentalis g° p̄dicatio triplex cōstitui. 1. qn̄ accidens attributi, substantia subiecti munere fungitur: quae sub p̄dicatione κατὰ συμβεβηκὸς vel ἁπλῶς continetur. 2. qn̄ accidenti essentia tribuitur. Haec ad κατὰ συμβεβηκὸς attributionem ptinet. 3. qn̄ accidens de accidente p̄dicatur. Haec in spē ac peculiariter κατὰ συμβεβηκὸς appellatur Aretio interpretibus.

Quod si ista vera sunt, ut mihi plane p̄suadeo, constare nō poterit illa subdivisio p̄dicationis κατὰ συμβεβηκὸς in ἁπλῶς, et accidentalem: quum κατὰ συμβεβηκὸς et ἁπλῶς eandem speciem κατηγορίας constituant; et accidentibus q̄ꝫ nō nullis inter ἁπλῶς p̄dicationes locus concedatur.

Quaeris praeterea An homonyma p̄dicatio possit esse regularis siue naturalis, ut An hae p̄dicationes Hec picta est aal, Herodes est vulpes, sint naturales. Ego ad κατὰ συμβεβηκὸς has p̄dicationes referendas puto. At de priori exemplo res omni caret controuersia, si sequimur Arlem c. 18. lib. 1. de Inter. et 1 prior. 28 Posterius ū p̄dicationis κατὰ συμβεβηκὸς κατηγορίᾳ adscribendum est. Siquidem recti interpretes disparatas p̄dicationes Non naturalib. subjiciunt.

Posset tamen dispa-
rata sub naturalib.
p̄dicationi, sed non proprijs
vere figuratis. nā
disparata ptinent
ad accidens. Hero-
des, i. e. vulpes i.
similis vulpi. Et
hoc est accidens quod
qd pt adesse et abesse
p̄ter subiecti interitum.

Obijcitur. In ista diuisione res et materia habeti rationem. Itaq; non ponendam in libro περὶ ἑρμηνείας qui formam Enunciationum, non materiam considerat. Respondeo, hanc ipsam ob causam ab Arle istam diuisionem in eo libro praetermitti. Nam diuisiones ad formam ptinentes ibi enumerantur, quales sunt, affirmans, negans: una, plures: generalis, specialis, indefinita, singularis: τοῦ ὑπάρχειν, modificata: finita infinita. &c. Etiamsi vero princeps sit consideratio formae, quaedam tamen etiā materiae habetur ratio in eo libro, ut hoc nōis exemplum quaerat Caelij partitio Confirmatur, quod Arls, ex diuisionem in unam et plures,

(Schlüss fehlt!)